

Standardy Ochrony Małoletnich

1. Wstęp

Dbanie o bezpieczeństwo dzieci, ochrona przed krzywdzeniem, reagowanie na podejrzenie krzywdzenia jest jednym z zadań szkoły. Niniejszy dokument ma na celu wdrożenie mechanizmów i zasad postępowania dotyczących bezpieczeństwa dzieci w Niepublicznej Szkole Podstawowej SOKRATES w Gdańsku oraz realizację obowiązku prawnego dotyczącego wprowadzenia standardów ochrony małoletnich (ustawa z 28.07.2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 poz. 1606), na mocy której do ustawy z 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560) wprowadzono przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich).

2. Podstawowe pojęcia

1. **Personelem** jest osoba zatrudniona w szkole na podstawie umowy o pracę, bądź inna osoba, której powierzono wykonywanie czynności (w tym: min. zleceńbiorky, wolontariusze, stażyści).
2. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
3. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie** to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, nauczyciel informatyki, sprawujący nadzór nad zasadami korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedurami ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w sieci.
4. **Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich** to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, pedagog szkolny, sprawujący nadzór nad monitorowaniem przestrzegania standardów ich wdrażanie oraz realizację w szkole.
5. **Osoba odpowiedzialna za ochronę dzieci** to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, pedagog szkolny, który odpowiada za przyjmowanie zgłoszeń i procedowanie ich zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami oraz prowadzenie dokumentacji w postaci kart interwencji.
6. **Osoba odpowiedzialna za udzielenie wsparcia dziecku** to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, pedagog szkolny, który przygotowuje plan wsparcia dla dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i dba o jego realizację zgodnie z przyjętymi w szkole zasadami.
7. **Krzywdzenie dziecka**, to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, bądź społeczności, które ma szkodliwy wpływ na zdrowie, rozwój fizyczny lub psychospołeczny dziecka¹. Krzywdzenie dziecka może przybrać formę:
 - 1) przemocy fizycznej,

- 2) przemocy psychicznej,
 - 3) wykorzystywania seksualnego,
 - 4) zaniedbania.
8. **Przemoc fizyczna**, to celowe użycie siły fizycznej, którego efektem jest lub z dużym prawdopodobieństwem może być szkoda dla zdrowia, życia, rozwoju i godności dziecka np. bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami itp.
9. **Przemoc psychiczna**, to szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania m.in.: niedostępność emocjonalna, okazywanie wrogości, umniejszanie, wyśmiewanie, straszenie, nieuwzględnianie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy opiekunem a dzieckiem itp.
10. **Wykorzystywanie seksualne**, to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby. Aktywność taka może obejmować:
- a) nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
 - b) wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
 - c) wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych².
11. **Zaniedbanie** obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat, w którym rodzic/opiekun lub inny członek rodziny nie zapewnienia odpowiednich warunków rozwoju i dobrego samopoczucia dziecka – tam, gdzie rodzic jest w stanie to zrobić. Może to dotyczyć takich obszarów jak m.in. zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia³.
12. **Przemoc rówieśnicza**, to wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.

3. Zasady weryfikacji personelu

1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, dyrektor szkoły realizuje obowiązki określone w art. 21 ustawy z 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).

2. Dyrektor szkoły uzyskuje informacje, czy dane osoby, z którą ma być nawiązana współpraca, są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze.
3. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, przedkłada dyrektorowi szkoły informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy lub innemu organizatorowi informację z rejestru karnego wydaną przez uprawniony organ państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
5. Osoba, z którą ma być nawiązana współpraca, składa dyrektorowi szkoły oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa oraz jednocześnie przedkłada dyrektorowi szkoły informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w pkt. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.
7. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w pkt. 4-6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa dyrektorowi szkoły oświadczenie o tym fakcie, wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione, odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939) oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, a także nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
8. Oświadczenia, o których mowa w pkt. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

9. Sprawdzenie osoby, z którą ma być nawiązana współpraca zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze, dyrektor szkoły dokumentuje poprzez utrwalenie w formie wydruku i załączenie do akt osobowych pracownika albo dokumentacji osoby, z którą ma być nawiązana współpraca.

4. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem a dziećmi

Personel szkoły:

- 1) szanuje godność dzieci, uznaje prawa dzieci;
- 2) udziela odpowiedzi adekwatnych do wieku;
- 3) ma na uwadze dobro i bezpieczeństwo dzieci, prowadzi działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieci;
- 4) szkoły szanuje wszystkie dzieci bez względu na ich wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności;
- 5) reaguje na obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa;
- 6) niezwłocznie reaguje na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród dzieci;
- 7) nie angażuje dzieci do celów osobistych lub finansowych;
- 8) unika nieodpowiednich kontaktów z dziećmi;
- 9) nie stosuje w żadnym wypadku przemocy fizycznej i psychicznej;
- 10) szanuje prywatność dzieci;
- 11) nie nawiązuje intymnych/seksualnych relacji z małoletnimi;
- 12) nie podaje dzieciom alkoholu, środków odurzających, innych substancji szkodliwych dla zdrowia;
- 13) nie komunikuje się z dziećmi za pośrednictwem prywatnych kanałów komunikacji; poza godzinami pracy szkoły kontaktuje się za pomocą dziennika elektronicznego
- 14) nie publikuje zdjęć ani innych informacji o dzieciach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych. Utrwalanie wizerunku dzieci dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie wynikającym z działań prowadzonych przez szkołę, w celu dokumentowania realizowanych zadań, przedsięwzięć.

5. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi

1. Uczniowie/dzieci szanują się nawzajem bez względu na wiek, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne, płeć, niepełnosprawność, język, religię, poglądy polityczne lub inne, status majątkowy, orientację seksualną, poziom umiejętności.
2. Uczniowie/dzieci nie stosują agresji słownej, fizycznej i psychicznej w stosunku do kolegów/koleżanek.
3. Uczniowie/dzieci rozwiązują wszystkie spory na drodze dialogu.

4. Uczniowie/dzieci szanują prawo do prywatności innych uczniów.
5. Uczniowie/dzieci nie publikują zdjęć ani innych informacji o innych uczniach w osobistych mediach społecznościowych, np. na Facebooku lub stronach internetowych.
6. Uczniowie/dzieci stosują się do zasad zachowania odpowiedniego dystansu fizycznego z osobą, z którą rozmawiają.
7. Wychowawca uwrażliwia uczniów/dzieci na przestrzeganie zasad bezpiecznych relacji i konsekwencje ich nieprzestrzegania.

6. Zasady podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka oraz osoby odpowiedzialne za podejmowanie interwencji

1. Interwencja, to działanie w celu ochrony dziecka i zapewnienia mu bezpieczeństwa. Zakłada podejmowanie działań zgodnie z najlepszym interesem dziecka i współpracę osób zaangażowanych w ochronę dziecka krzywdzonego. Podstawowym celem interwencji jest zatrzymanie krzywdzenia i zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez szybką, i skuteczną reakcję. Przepisy prawa zawierają ramowe schematy postępowania interwencyjnego, jednak każda sytuacja jest inna. Podejmując interwencję należy wziąć pod uwagę wyjątkowość każdego przypadku i konieczność dostosowania się do jego specyfiki.
2. Interwencja, czyli reakcja na ujawnione lub podejrzewane krzywdzenie dziecka może przybrać formę:
 - a) interwencji wewnętrznej – działania podejmowane w celu zatrzymania krzywdzenia i pomocy dziecku z wykorzystaniem wewnętrznych zasobów szkoły,
 - b) interwencji zewnętrznej (prawnej) – powiadomienie organów i służb o podejrzeniu krzywdzenia dziecka.
3. Interwencja prawna może być realizowana w ramach ścieżek:
 - a) karnej,
 - b) cywilnej,
 - c) procedury Niebiskiej Karty.
4. Każdy członek personelu, który zauważy lub podejrzewa u dziecka symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – przekazać informację o zaobserwowanym zdarzeniu w formie notatki służbowej osobie odpowiedzialnej za ochronę dziecka w szkole.
5. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka w szkole do udziału w interwencji może dołączyć specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, wychowawców celem skorzystania z ich pomocy przy prowadzeniu działań interwencyjnych.
6. Osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka lub inna wyznaczona osoba posiadająca doświadczenie i umiejętności prowadzenia rozmów interwencyjnych z dzieckiem, może przeprowadzić rozmowę z dzieckiem, osobą, która przygotowała notatkę służbową lub innymi członkami personelu, którzy mogą mieć wiedzę na temat opisanych zdarzeń.

7. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka, szkoła składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
8. W przypadku zagrożenia dobra dziecka, szkoła składa wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.
9. W przypadku podejrzenia przemocy domowej wobec dziecka, szkoła rozpoczyna procedurę Niebieskiej Karty i przekazuje wypełniony formularz NK-A do Zespołu Interdyscyplinarnego.
10. O obowiązku zgłoszenia przez szkołę podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (organy ścigania, sąd opiekuńczy, zespół interdyscyplinarny) należy poinformować rodziców/opiekunów dziecka. Jeżeli poinformowanie rodzica/opiekuna dziecka jest sprzeczne z dobrem dziecka lub niemożliwe, odstępuje się od tego obowiązku.
11. Podstawą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu jest zapewnienie mu bezpieczeństwa, najlepiej we współpracy z rodzicami, o ile ta współpraca jest zgodna z dobrem dziecka i leży w jego najlepiej pojętym interesie.
12. Działania interwencyjne są koordynowane przez osobę odpowiedzialną za ochronę dziecka.
13. Pisma inicjujące interwencję prawną są podpisywane przez dyrektora szkoły.
14. Zasadą udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu przez szkołę jest współpraca zespołowa.

Interwencja wewnętrzna

- 1) Najważniejsze elementy interwencji wewnętrznej to:
 - a) zorganizowanie spotkania z rodzicami/opiekunami w celu wyjaśnienia sprawy,
 - b) ustalenie zasad dalszego postępowania,
 - c) poinformowanie opiekunów o skutkach negatywnych działań lub zaniechań wobec dziecka,
 - d) spisanie z rodzicami/opiekunami kontraktu/notatki służbowej celem określenia/wskazania zasad współpracy służących udzieleniu pomocy dziecku.
- 2) Interwencję wewnętrzną prowadzi się w sytuacji, gdy nie występuje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, zachodzi duże prawdopodobieństwo, że rodzic wykaże gotowość współpracy, potrzeba zebrania większej liczby informacji na temat dziecka i jego sytuacji, zachodzi potrzeba dostarczenia rodzicom informacji o zjawisku przemocy, konsekwencjach (w tym prawnych), planowanych działaniach, możliwości otrzymania pomocy.

Interwencja w sytuacji podejrzenia przemocy domowej

- 1) Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.), pod pojęciem przemocy domowej należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie,

wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;
- 2) Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej.
 - 3) W sytuacji uzasadnionego podejrzenia, że przemoc w rodzinie dotyczy dziecka, należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty (NK). Rozpoczęcie procedury NK następuje poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta–A.

Interwencja w przypadku zagrożenia dobra dziecka

- 1) Podstawę interwencji cywilnej w sytuacji zagrożenia dobra dziecka stanowi art. 572 ustawy z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1550).
- 2) Podjęcie interwencji cywilnej poprzez poinformowanie sądu opiekuńczego umożliwia rozpoczęcie przez sąd postępowania sprawdzającego i ewentualną ingerencję we władzę rodzicielską poprzez wydanie zarządzeń zabezpieczających dziecko, i jego potrzeby.

Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka

- 1) Podstawę interwencji karnej w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka stanowi art. 304 ustawy z 6.06.1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 37) oraz art. 240 ustawy z 6.06.1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17)
- 2) Złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa umożliwia rozpoczęcie postępowania karnego i podjęcie działań przez organy ścigania.
- 3) W sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy osoby z personelu szkoły osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka niezwłocznie informuje dyrektora szkoły. W sytuacji gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa dotyczy dyrektora szkoły informowany jest organ prowadzący.
- 4) W sytuacji, gdy podejrzenie popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka dotyczy osoby odpowiedzialnej za ochronę dziecka w danej szkole, osoba, której ujawniono podejrzenie krzywdzenia albo która zaobserwowała podejrzenie krzywdzenia zobowiązana jest sporządzić i przekazać notatkę służbową bezpośrednio do dyrektora szkoły.

- 5) Interwencję karną w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa można podjąć korzystając z załącznika 5 do niniejszego dokumentu.

Interwencja w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka lub zdrowie jest bezpośrednio zagrożone należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby dzwoniąc pod numer 112. Wezwania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu. Karta interwencji jest wypełniana w dalszej kolejności.

Interwencja w przypadku podejrzenia przemocy rówieśniczej

- 1) W przypadku podejrzenia przemocy rówieśniczej dziecka wobec innego dziecka, należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego rodzicami/opiekunami a także z dzieckiem doświadczającym krzywdzenia i jego opiekunami.
- 2) Rozmowy wskazane w pkt. 1 powinny być przeprowadzane oddzielnie. Rozmowy prowadzi osoba odpowiedzialna za ochronę dziecka lub inna wyznaczona osoba.
- 3) W sytuacji, gdy inne dzieci mogą mieć wiedzę o podejrzanym krzywdzeniu, należy z nimi porozmawiać, zapewniając bezpieczne warunki rozmowy oraz dbając o swobodę wypowiedzi. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka doświadczającego krzywdzenia.
- 4) Ustalenia z rozmów są spisywane na karcie interwencji.
- 5) Dla dziecka doświadczającego krzywdzenia oraz dla dziecka podejrzanego o krzywdzenie sporządza się oddzielne karty interwencji.
- 6) Dla dziecka, które dopuściło się krzywdzenia, należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań. Plan najlepiej opracować angażując do współpracy rodziców dziecka, o ile jest to możliwe i zgodne z dobrem dziecka.
- 7) Dla dziecka, które doświadczyło krzywdzenia, należy opracować plan pomocy, włączając działania mające na celu zapewnienie mu bezpieczeństwa, w tym izolacji od źródeł zagrożenia.
- 8) W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanego o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez rodziców/opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
- 9) Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 10 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn zabroniony, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji lub popełnienia czynu zabronionego przez nieletniego.
- 10) Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Interwencja w sytuacji ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku związanych z korzystaniem z Internetu

W przypadku zgłoszenia dotyczącego ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, związanych z korzystaniem z Internetu należy:

- a) powiadomić rodziców/opiekunów dziecka pokrzywdzonego i dziecka udostępniającego treści;
- b) zdarzenie zarejestrować na karcie interwencji, przeanalizować oraz odpowiednio udokumentować np. jeżeli jest to możliwe zabezpieczając treść ujawnionych materiałów;
- c) powiadomić policję/sąd rodzinny w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego;
- d) przygotować plan wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego.

7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku ma za zadanie:

- 1) Opracować plan pomocy dziecku (działania opisane w planie należy dostosować do możliwości i kompetencji danej szkoły). W sytuacji, gdy dziecko wymaga wsparcia na zewnątrz, należy przekazać rodzicom/opiekunom wskazówki o rodzajach wymaganego wsparcia i możliwościach poszukiwania pomocy.
- 2) Współpracować ze specjalistami udzielającymi wsparcia.

8. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

1. Szkoła zapewniając dzieciom dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci wifi (lub w inny sposób), jest zobowiązana podejmować działania, które zablokują dostęp do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dziecka. W tym celu należy:
 - a) ustalić zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dzieci;
 - b) dokonać wyboru konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia ochrony rodzicielskiej, monitorowania aktywności użytkowników itp.) i zainstalować oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;
 - c) dokonywać bieżącej aktualizacji oprogramowania, o którym mowa w pkt b.;
 - d) przed dopuszczeniem urządzeń osobistych do sieci wifi szkoły, ustanowić sieć zamkniętą z hasłem oraz konieczność akceptacji regulaminu przed przyłączeniem urządzenia.
2. Warunkiem dopuszczenia dziecka do korzystania z urządzeń szkoły, jest zapoznanie go z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo dzieci w Internecie dokłada starań, aby proces zapoznania odpowiadał potrzebom dzieci.

3. Niezależnie od w/w obowiązku szkoła zapewnia dzieciom stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących zasad bezpiecznego korzystania z Internetu.

9. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich

1. Realizacja Standardów Ochrony Małoletnich jest regularnie monitorowana.
2. Osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły, ma obowiązek, co najmniej raz na dwa lata, dokonywać oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
3. Wnioski z przeprowadzonej oceny są pisemnie dokumentowane, a niniejszy dokument w przypadku stwierdzenia takiej konieczności modyfikowany.
4. Wnioski z przeprowadzonej oceny obejmują również identyfikację potrzeb szkoleniowych personelu i dzieci w obszarze ochrony dzieci.

10. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Za przygotowanie personelu do stosowania standardów odpowiada osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich.
2. Zadaniem osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu jest:
 - a) rozesłanie wszystkim członkom personelu dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich,
 - b) przekazanie informacji dla wszystkich członków personelu ze stosowania w praktyce dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich, w szczególności:
 - zasad bezpiecznych relacji,
 - rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - ścieżki zgłaszania ujawnionych przypadków lub podejrzeń krzywdzenia dzieci,
 - konsekwencji braku stosowania obowiązków wynikających z wdrożenia dokumentu Standardy Ochrony Małoletnich,
 - c) odebranie od wszystkich członków personelu oświadczenia o zapoznaniu się z dokumentem Standardy Ochrony Małoletnich oraz zobowiązaniem do jego przestrzegania, wzór oświadczenia stanowi załącznik 7 do niniejszego dokumentu,
 - d) prowadzenie dla personelu cyklicznych szkoleń w zakresie obowiązujących Standardów Ochrony Małoletnich, nie rzadziej niż raz na dwa lata, a także po każdej zmianie jej treści,
 - e) prowadzenie dla nowych członków personelu szkoleń o tematyce wymienionej w punkcie b.
3. Przeprowadzenie szkolenia jest dokumentowane w formie listy obecności.

4. Osoba odpowiedzialna za przygotowanie personelu do stosowania standardów powinna posiadać wiedzę:
 - a) na temat czynników ryzyka krzywdzenia dzieci,
 - b) na temat rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci,
 - c) podstawowe doświadczenie na temat prowadzenia interwencji na rzecz dziecka krzywdzonego.

11. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. Niniejszy dokument z dniem jego przyjęcia zostaje udostępniony na stronie internetowej szkoły pod adresem sokrates.gda.pl
2. Niniejszy dokument zostaje udostępniony przez e-dziennik.
3. Uczniowie/dzieci zostaną zapoznani/zapoznane z niniejszym dokumentem w wersji skróconej, zrozumiałej dla dzieci, dostosowanej do ich potrzeb, wieku, możliwości rozwojowych.

12. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. Ujawnione lub zgłoszone incydenty i zdarzenia zagrażające dobru małoletniego są dokumentowane z wykorzystaniem karty interwencji, która stanowi załącznik 8 do niniejszego dokumentu.
2. Szkoła prowadzi rejestr interwencji wraz z kartami interwencji.
3. Dostęp do rejestru interwencji oraz kart interwencji posiada dyrektor szkoły, psycholog, pedagog, osoba odpowiedzialna za ochronę dzieci, osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich oraz osoby upoważnione przez dyrektora szkoły.

13. Postanowienia końcowe

1. Niniejszy dokument wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia.
2. Wszelkie zmiany dokumentu wymagają formy pisemnej.

¹Definicja krzywdzenia dziecka sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia.

²Definicja wykorzystywania seksualnego sformułowana przez Światową Organizację Zdrowia.

³Definicja za J. Włodarczyk, Przemoc wobec dzieci i zaniedbanie dzieci (w:) Dzieci się liczą 2022. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce, Warszawa 2022, s. 240.